فصلنامه تحقیقات جدید در علوم انسانی(دوره جدید)

شماره۴۴،
دوره چهاردهم،
سال چهارم،
تابستان ۱۴۰۳،
صص ۱-۲۴

# چالش‌های مدیریتی در کشور ایران از منظر سازمانی، فناوری و سیاسی

سمیه رحمان زاده[۱]، محمود ابوالقاسمی[۲]

**چکیده**

مدیریت در کشور ایران با چالش‌های متعددی در ابعاد سازمانی، فناوری و سیاسی مواجه است که تأثیرات عمیقی بر کارایی و اثربخشی نهادها و سازمان‌ها دارد. از منظر سازمانی، ساختارهای مدیریتی ناکارآمد، عدم شفافیت و فساد اداری به تضعیف عملکرد سازمان‌ها و کاهش اعتماد عمومی به نهادهای دولتی منجر شده است. این مشکلات می‌توانند به ایجاد موانع جدی در فرآیند تصمیم‌گیری و اجرای سیاست‌ها دامن بزنند و در نتیجه، به ناکارآمدی در ارائه خدمات عمومی و توسعه پایدار منجر شوند. در بعد فناوری، عدم دسترسی به فناوری‌های نوین و کمبود زیرساخت‌های فناوری اطلاعات، مانع از بهبود فرآیندهای مدیریتی و افزایش بهره‌وری در سازمان‌ها شده است. همچنین، ناتوانی در بهره‌برداری از فرصت‌های دیجیتال و نوآوری‌های فناورانه می‌تواند به کاهش رقابت‌پذیری کشور در سطح جهانی منجر شود. از منظر سیاسی، ناپایداری‌های سیاسی و اجتماعی، عدم مشارکت فعال شهروندان در فرآیندهای تصمیم‌گیری و وجود تنش‌های داخلی می‌تواند به بی‌اعتمادی عمومی و کاهش مشارکت اجتماعی منجر شود. این وضعیت نه تنها بر کیفیت حکمرانی تأثیر منفی می‌گذارد، بلکه می‌تواند به بروز بحران‌های اجتماعی و اقتصادی نیز کمک کند. این مقاله به بررسی این چالش‌ها و تأثیرات آن‌ها بر مدیریت در ایران می‌پردازد و راهکارهایی برای بهبود وضعیت سازمانی، فناوری و سیاسی ارائه می‌دهد. در نهایت، تأکید می‌شود که برای دستیابی به مدیریت مؤثر و پایدار، لازم است که مدیران با رویکردی جامع و سیستماتیک به این چالش‌ها پاسخ دهند و همکاری‌های بین‌سازمانی و مشارکت فعال جامعه را تقویت کنند.

**کلمات کلیدی**: چالش‌های مدیریتی، عوامل سازمانی، عوامل فناوری، عوامل سیاسی

[۱]دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران rahmanzadeh.138690@gmail.com

[۲]دانشیار گروه مدیریت آموزشی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران (نویسنده مسئول)

[ Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-18 ]

شماره۴۴،
دوره چهاردهم،
سال چهارم،
تابستان ۱۴۰۳،
صص ۱-۲۴

**مقدمه**

مدیریت به عنوان یکی از ارکان اساسی توسعه و پیشرفت در هر کشور، همواره با چالش‌ها و موانع متعددی مواجه است. در کشور ایران، این چالش‌ها به‌ویژه در ابعاد سازمانی، فناوری و سیاسی به وضوح قابل مشاهده است و تأثیرات عمیقی بر کارایی و اثربخشی نهادها و سازمان‌ها دارد. با توجه به تحولات سریع جهانی و نیاز به پاسخگویی به نیازهای روز جامعه، مدیریت در ایران با چالش‌های خاصی روبه‌رو است که نیازمند تحلیل و بررسی دقیق است (فیض و همکاران، ۱٤۰۱).

از منظر سازمانی، ساختارهای مدیریتی در ایران به دلیل عدم شفافیت، ضعف در فرآیندهای تصمیم‌گیری و فساد اداری با چالش‌های جدی مواجه‌اند. این مشکلات می‌توانند به تضعیف عملکرد سازمان‌ها و کاهش اعتماد عمومی به نهادهای دولتی منجر شوند. در این راستا، بررسی چگونگی بهبود ساختارهای سازمانی و افزایش کارایی آن‌ها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است (ابراهیمی و همکاران، ۲۰۲۱).

در بعد فناوری، عدم دسترسی به فناوری‌های نوین و زیرساخت‌های فناوری اطلاعات، مانع از بهبود فرآیندهای مدیریتی و افزایش بهره‌وری در سازمان‌ها شده است. همچنین، ناتوانی در بهره‌برداری از فرصت‌های دیجیتال و نوآوری‌های فناورانه می‌تواند به کاهش رقابت‌پذیری کشور در سطح جهانی منجر شود. این وضعیت، ضرورت سرمایه‌گذاری در فناوری و ارتقاء مهارت‌های دیجیتال را بیش از پیش نمایان می‌سازد (اویوول[3] و همکاران، ۲۰۲٤).

از منظر سیاسی، ناپایداری‌های سیاسی و اجتماعی، عدم مشارکت فعال شهروندان در فرآیندهای تصمیم‌گیری و وجود تنش‌های داخلی می‌تواند به بی‌اعتمادی عمومی و کاهش مشارکت اجتماعی منجر شود. این وضعیت نه تنها بر کیفیت حکمرانی تأثیر منفی می‌گذارد، بلکه می‌تواند به بروز بحران‌های اجتماعی و اقتصادی نیز کمک کند. به همین دلیل، توجه به جنبه‌های سیاسی مدیریت و تلاش برای ایجاد یک محیط سیاسی پایدار و مشارکتی ضروری است (میسکوویچ[4]، ۲۰۲۱).

این مقاله به بررسی چالش‌های مدیریتی در ایران از منظر سازمانی، فناوری و سیاسی می‌پردازد و تلاش دارد تا با تحلیل دقیق این چالش‌ها، راهکارهایی برای بهبود وضعیت مدیریت در این زمینه‌ها ارائه دهد. با توجه به تأثیرات عمیق این چالش‌ها بر ساختار اجتماعی و اقتصادی کشور، ضروری است که مدیران و سیاست‌گذاران با رویکردی جامع و سیستماتیک به این مسائل پاسخ دهند.

در نهایت، هدف این مقاله ارائه یک چارچوب تحلیلی برای درک بهتر چالش‌های مدیریتی در ایران و پیشنهاد راهکارهایی برای بهبود وضعیت مدیریتی در ابعاد مختلف است. امید است که این تلاش‌ها به ایجاد یک نظام مدیریتی کارآمد و پاسخگو منجر شود که بتواند به نیازهای جامعه پاسخ دهد و به توسعه پایدار کشور کمک کند.

**مبانی نظری**

- **چالش های مدیریتی در کشور ایران از منظر عوامل سازمانی**

**عوامل سازمانی به عنوان یکی از چالش‌های مدیریتی کشور ایران**

[3] Oyewole
[4] Miščević

[ Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-18 ]

شماره۴۴،
دوره چهاردهم،
سال چهارم،
تابستان ۱۴۰۳،
صص ۱-۲۴

عوامل سازمانی به عنوان یکی از چالش‌های جدی مدیریتی در کشور ایران، تأثیرات عمیقی بر عملکرد نهادها و سازمان‌ها دارند. یکی از مشکلات عمده، عدم شفافیت در فرآیندهای مدیریتی است. در بسیاری از سازمان‌ها، تصمیم‌گیری‌ها به‌طور غیرشفاف و بدون مشارکت ذینفعان انجام می‌شود که این امر می‌تواند به کاهش اعتماد عمومی و نارضایتی کارکنان منجر شود. عدم شفافیت همچنین می‌تواند به فساد و سوءمدیریت دامن بزند و به تضعیف عملکرد سازمان‌ها کمک کند (جمالی و همکاران، ۱۳۹۵).

علاوه بر این، ساختارهای سازمانی ناکارآمد و غیرانعطاف‌پذیر نیز به عنوان یک چالش مهم شناخته می‌شوند. بسیاری از سازمان‌ها به‌ویژه در بخش دولتی، با ساختارهای پیچیده و بوروکراتیک مواجه‌اند که مانع از اتخاذ تصمیمات سریع و مؤثر می‌شود. این وضعیت می‌تواند به کاهش کارایی و بهره‌وری سازمان‌ها منجر شود و در نتیجه، توانایی آن‌ها در پاسخ به نیازهای جامعه را تحت تأثیر قرار دهد (نقاش زاده، ۱۳۹۹).

مدیریت منابع انسانی نیز یکی دیگر از عوامل سازمانی مهم است. در بسیاری از سازمان‌ها، عدم توجه به آموزش و توانمندسازی کارکنان، به کاهش انگیزه و بهره‌وری آن‌ها منجر می‌شود. همچنین، نبود نظام‌های ارزیابی عملکرد مؤثر می‌تواند به عدم شناسایی نقاط قوت و ضعف کارکنان و عدم ارتقاء شایستگی‌ها منجر شود. این مشکلات می‌توانند به تضعیف روحیه تیمی و کاهش کیفیت خدمات ارائه شده منجر شوند (نیاتی[5] و همکاران، ۲۰۲۱).

عوامل فرهنگی درون‌سازمانی نیز می‌توانند به عنوان چالش‌های جدی در مدیریت سازمان‌ها عمل کنند. فرهنگ سازمانی که بر اساس عدم اعتماد و عدم همکاری شکل گرفته باشد، می‌تواند به کاهش مشارکت و تعامل مثبت بین کارکنان منجر شود. این وضعیت می‌تواند به بروز تنش‌ها و تعارضات درون‌سازمانی منجر شود و در نتیجه، به کاهش کارایی و اثربخشی سازمان‌ها کمک کند (فقیرنژاد، ۱۳۹۷).

در نهایت، ناهماهنگی بین نهادهای مختلف و عدم همکاری بین‌سازمانی نیز به عنوان یک چالش سازمانی مهم شناخته می‌شود. در بسیاری از موارد، نهادهای دولتی و غیردولتی به‌طور مستقل عمل می‌کنند و این امر می‌تواند منجر به تداخل و عدم هماهنگی در اجرای برنامه‌ها شود. این ناهماهنگی می‌تواند به هدررفت منابع و کاهش اثرگذاری اقدامات مدیریتی منجر شود (ساچز[6] و همکاران، ۲۰۲۲).

به‌طور کلی، عوامل سازمانی به عنوان یک چالش جدی در مدیریت کشور ایران نیازمند توجه و تحلیل دقیق هستند. شناسایی این عوامل و تأثیرات آن‌ها بر عملکرد سازمان‌ها می‌تواند به تدوین راهکارهای مؤثر برای بهبود وضعیت مدیریتی و افزایش کارایی سازمان‌ها کمک کند.

**عوامل مدیریتی مؤثر بر مشکلات حاصل از عوامل سازمانی**

عوامل مدیریتی متعددی بر مشکلات ناشی از عوامل سازمانی در کشور ایران تأثیر دارند که شناسایی و تحلیل آن‌ها می‌تواند به بهبود وضعیت مدیریتی کمک کند. یکی از این عوامل، ضعف در سیاست‌گذاری‌های سازمانی است. بسیاری از برنامه‌های مدیریتی به‌طور مؤثر طراحی و اجرا نمی‌شوند و این امر منجر به عدم تأثیرگذاری آن‌ها بر بهبود

[5] Niati
[6] Sachs

[ Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-18 ]

شماره۴۴،
دوره چهاردهم،
سال چهارم،
تابستان ۱۴۰۳،
صص ۱-۲۴

کیفیت خدمات و عملکرد سازمان‌ها می‌شود. عدم هماهنگی بین نهادهای دولتی در اجرای این برنامه‌ها نیز می‌تواند به تشدید مشکلات سازمانی منجر شود (بیگلری[۷] و همکاران، ۲۰۲۲).

عوامل اقتصادی نیز نقش مهمی در مشکلات سازمانی دارند. نابرابری‌های اقتصادی و عدم دسترسی به منابع مالی می‌تواند به افزایش مشکلات سازمانی منجر شود. بسیاری از سازمان‌ها به دلیل کمبود منابع مالی، قادر به تأمین نیازهای خود نیستند و این امر به کاهش کیفیت خدمات و عدم توانایی در ارائه خدمات مؤثر منجر می‌شود. بنابراین، مدیریت مؤثر در زمینه توزیع عادلانه منابع و فرصت‌ها از اهمیت بالایی برخوردار است (بومنس[۸] و همکاران، ۲۰۲۰).

عوامل اجتماعی و فرهنگی نیز می‌توانند بر مشکلات سازمانی تأثیر بگذارند. برخی از فرهنگ‌ها و سنت‌ها ممکن است به عدم همکاری و تعامل مثبت بین کارکنان دامن بزنند و باعث ایجاد نابرابری در دسترسی به فرصت‌های شغلی شوند. این تبعیض‌ها می‌توانند به‌ویژه در زمینه‌های جنسیتی و قومی بارزتر باشند. بنابراین، مدیران باید به‌دقت به این عوامل فرهنگی توجه کنند و برنامه‌هایی برای ارتقاء آگاهی و تغییر نگرش‌ها در سازمان‌ها طراحی کنند (پاداویچ[۹] و همکاران، ۲۰۲۰).

عدم دسترسی به خدمات عمومی با کیفیت، از جمله آموزش و بهداشت، یکی دیگر از عوامل مؤثر بر مشکلات سازمانی است. در بسیاری از مناطق، به‌ویژه در مناطق محروم، دسترسی به خدمات آموزشی و اجتماعی محدود است. این وضعیت می‌تواند به تداوم نابرابری‌ها و کاهش فرصت‌های پیشرفت برای اقشار کم‌درآمد منجر شود. بنابراین، بهبود کیفیت خدمات عمومی و افزایش دسترسی به آن‌ها از جمله عوامل کلیدی در کاهش مشکلات سازمانی است (لاپوئنت و وان د وال[۱۰]، ۲۰۲۰).

مدیریت ناکارآمد در نهادهای دولتی نیز می‌تواند به مشکلات سازمانی دامن بزند. عدم شفافیت، فساد و سوءمدیریت در نهادهای دولتی می‌تواند به کاهش اعتماد عمومی و افزایش نارضایتی اجتماعی منجر شود. این امر می‌تواند به تشدید مشکلات سازمانی و افزایش تنش‌های اجتماعی کمک کند. بنابراین، تقویت سیستم‌های نظارتی و ارتقاء شفافیت در مدیریت سازمانی از اهمیت بالایی برخوردار است (آگو[۱۱] و همکاران، ۲۰۲٤).

در نهایت، مشکلات سازمانی به عنوان یک چالش پیچیده نیازمند رویکردهای جامع و سیستماتیک است. شناسایی و تحلیل عوامل مدیریتی مؤثر بر این مشکلات می‌تواند به تدوین سیاست‌ها و برنامه‌های مؤثر برای کاهش این چالش‌ها کمک کند. این امر نیازمند همکاری بین‌سازمانی و مشارکت فعال جامعه مدنی و بخش خصوصی است (کوزیمسکی و میسوراکا[۱۲]، ۲۰۲۰).

**استراتژی‌های مدیریتی حل چالش مشکلات مربوط به عوامل سازمانی**

برای حل چالش‌های ناشی از عوامل سازمانی در کشور ایران، نیاز به استراتژی‌های مدیریتی مؤثری است که بتوانند به بهبود کیفیت خدمات و عملکرد سازمان‌ها کمک کنند. یکی از این استراتژی‌ها، توسعه سیاست‌های سازمانی جامع و فراگیر است. این سیاست‌ها باید به‌گونه‌ای طراحی شوند که به نیازهای گروه‌های مختلف جامعه توجه داشته باشند

[7] Biglari
[8] Boumans
[9] Padavic
[10] Lapuente & Van de Walle
[11] Agu
[12] Kuziemski, M., & Misuraca

[ Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-18 ]

شماره۴۴،
دوره چهاردهم،
سال چهارم،
تابستان ۱۴۰۳،
صص ۱-۲۴

و به حفظ و تقویت هویت‌های محلی و قومی کمک کنند. همچنین، ایجاد برنامه‌های آموزشی و فرهنگی می‌تواند به افزایش آگاهی و شناخت متقابل بین گروه‌های مختلف کمک کند (عبدالعلی پور و همکاران، ۱۴۰۲).

تقویت نظام آموزشی و ارتقاء کیفیت آن نیز به عنوان یک استراتژی کلیدی شناخته می‌شود. با بهبود کیفیت آموزش و افزایش دسترسی به آن، می‌توان به کاهش نابرابری‌های سازمانی کمک کرد. این امر نیازمند سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های آموزشی و آموزش مدیران و کارکنان است. همچنین، برنامه‌های آموزشی باید به‌گونه‌ای طراحی شوند که نیازهای خاص سازمان‌ها را برآورده کنند و به ارتقاء مهارت‌های اجتماعی و فرهنگی در بین کارکنان کمک کنند. ایجاد فرصت‌های شغلی و افزایش دسترسی به بازار کار نیز از جمله استراتژی‌های مؤثر در کاهش مشکلات سازمانی است. دولت می‌تواند با ارائه مشوق‌ها و تسهیلات مالی به کارآفرینان و سرمایه‌گذاران، به ایجاد اشتغال در مناطق محروم کمک کند. همچنین، برنامه‌های آموزش شغلی و کارآفرینی باید به‌گونه‌ای طراحی شوند که به جوانان و زنان کمک کنند تا بتوانند به بازار کار وارد شوند و درآمد خود را افزایش دهند. (آقامحمدی و همکاران، ۱۴۰۱).

توسعه زیرساخت‌های اقتصادی در مناطق مختلف کشور نیز می‌تواند به کاهش مشکلات سازمانی کمک کند. با بهبود زیرساخت‌های حمل و نقل، انرژی و ارتباطات، می‌توان به افزایش دسترسی به بازارها و خدمات عمومی کمک کرد. این امر می‌تواند به افزایش فعالیت‌های اقتصادی و بهبود کیفیت زندگی در این مناطق منجر شود. بنابراین، سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها باید به‌عنوان یک اولویت در نظر گرفته شود. تقویت نظام حقوقی و قانونی نیز از جمله استراتژی‌های مؤثر در حل چالش مشکلات سازمانی است. وجود قوانین شفاف و عادلانه می‌تواند به کاهش تبعیض‌های اجتماعی و اقتصادی کمک کند. همچنین، ایجاد نهادهای نظارتی مؤثر می‌تواند به جلوگیری از فساد و سوءاستفاده‌های مالی کمک کند. این امر می‌تواند به افزایش اعتماد عمومی به نهادهای دولتی و کاهش نارضایتی اجتماعی منجر شود (عالی زاد و همکاران، ۱۴۰۱).

در نهایت، مشارکت فعال جامعه مدنی و بخش خصوصی در حل چالش‌های سازمانی از اهمیت بالایی برخوردار است. این مشارکت می‌تواند به افزایش آگاهی عمومی و تغییر نگرش‌ها در سازمان‌ها کمک کند. همچنین، همکاری بین‌سازمانی می‌تواند به بهبود هماهنگی در اجرای برنامه‌ها و سیاست‌ها کمک کند. با اجرای این استراتژی‌ها، کشور می‌تواند به حفظ و تقویت کیفیت خدمات سازمانی و بهبود شرایط اجتماعی خود دست یابد (آبهایاوانسا[13] و همکاران، ۲۰۲۱).

**موانع پیاده‌سازی استراتژی‌های مدیریتی حل چالش مشکلات مربوط به عوامل سازمانی**

پیاده‌سازی استراتژی‌های مدیریتی برای حل چالش‌های ناشی از عوامل سازمانی در ایران با موانع متعددی مواجه است. یکی از بزرگ‌ترین موانع، عدم وجود شفافیت در فرآیندهای مدیریتی است. در بسیاری از سازمان‌ها، تصمیم‌گیری‌ها به‌طور غیرشفاف و بدون مشارکت ذینفعان انجام می‌شود که این امر می‌تواند به کاهش اعتماد کارکنان و نارضایتی آن‌ها منجر شود. عدم شفافیت همچنین می‌تواند به فساد و سوءمدیریت دامن بزند و به تضعیف عملکرد سازمان‌ها کمک کند (آقامحمدی و همکاران، ۱۴۰۱).

[13] Abhayawansa

[ Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-18 ]

شماره۴۴،
دوره چهاردهم،
سال چهارم،
تابستان ۱۴۰۳،
صص ۱-۲۴

علاوه بر این، ساختارهای سازمانی ناکارآمد و بوروکراتیک نیز به عنوان یک چالش مهم شناخته می‌شوند. بسیاری از سازمان‌ها به‌ویژه در بخش دولتی، با فرآیندهای پیچیده و زمان‌بر مواجه‌اند که مانع از اتخاذ تصمیمات سریع و مؤثر می‌شود. این وضعیت می‌تواند به کاهش کارایی و بهره‌وری سازمان‌ها منجر شود و در نتیجه، توانایی آن‌ها در پاسخ به نیازهای جامعه را تحت تأثیر قرار دهد. مشکلات مربوط به منابع انسانی نیز از دیگر موانع جدی در پیاده‌سازی استراتژی‌هاست. در بسیاری از سازمان‌ها، عدم توجه به آموزش و توانمندسازی کارکنان، به کاهش انگیزه و بهره‌وری آن‌ها منجر می‌شود. همچنین، نبود نظام‌های ارزیابی عملکرد مؤثر می‌تواند به عدم شناسایی نقاط قوت و ضعف کارکنان و عدم ارتقاء شایستگی‌ها منجر شود. این مشکلات می‌توانند به تضعیف روحیه تیمی و کاهش کیفیت خدمات ارائه شده منجر شوند (جوزف و گوبا[14]، ۲۰۲۰).

عوامل فرهنگی درون‌سازمانی نیز می‌توانند به عنوان موانع جدی در پیاده‌سازی استراتژی‌ها عمل کنند. فرهنگ سازمانی که بر اساس عدم اعتماد و عدم همکاری شکل گرفته باشد، می‌تواند به کاهش مشارکت و تعامل مثبت بین کارکنان منجر شود. این وضعیت می‌تواند به بروز تنش‌ها و تعارضات درون‌سازمانی منجر شود و در نتیجه، به کاهش کارایی و اثربخشی سازمان‌ها کمک کند. عدم هماهنگی و همکاری بین نهادهای مختلف نیز یکی دیگر از موانع مهم در پیاده‌سازی استراتژی‌هاست. در بسیاری از موارد، نهادهای دولتی و غیردولتی به‌طور مستقل عمل می‌کنند و این امر می‌تواند منجر به تداخل و عدم هماهنگی در اجرای برنامه‌ها شود. این ناهماهنگی می‌تواند به هدررفت منابع و کاهش اثرگذاری اقدامات مدیریتی منجر شود (زب[15] و همکاران، ۲۰۲۱).

در نهایت، عدم وجود سیستم‌های نظارتی مؤثر نیز می‌تواند به عنوان یک مانع بزرگ در پیاده‌سازی استراتژی‌ها عمل کند. وقتی سیستم‌های نظارتی ضعیف باشند، احتمال بروز فساد و سوءاستفاده‌های مالی افزایش می‌یابد و این امر می‌تواند به کاهش اعتماد عمومی به نهادهای دولتی و کاهش مشارکت اجتماعی منجر شود. بنابراین، تقویت سیستم‌های نظارتی و افزایش شفافیت در مدیریت سازمانی از اهمیت بالایی برخوردار است.

**تسهیل‌گرها و بسترهای پیاده‌سازی استراتژی‌های مدیریتی حل چالش مشکلات مربوط به عوامل سازمانی**

برای پیاده‌سازی استراتژی‌های مدیریتی مؤثر در حل چالش‌های ناشی از عوامل سازمانی، نیاز به تسهیل‌گرها و بسترهای مناسب وجود دارد. یکی از این بسترها، حمایت قوی دولت و نهادهای دولتی است. دولت باید با تدوین سیاست‌های سازمانی جامع و پایدار، به حفظ و تقویت کیفیت مدیریت در سازمان‌ها کمک کند. این سیاست‌ها باید به‌گونه‌ای طراحی شوند که به نیازهای گروه‌های مختلف جامعه توجه داشته باشند و به حفظ و تقویت هویت‌های محلی و قومی کمک کنند.

تقویت زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات نیز به عنوان یک بستر کلیدی برای پیاده‌سازی استراتژی‌ها شناخته می‌شود. سرمایه‌گذاری در فناوری‌های نوین می‌تواند به بهبود فرآیندهای مدیریتی و افزایش دسترسی به اطلاعات مربوط به حقوق و مسئولیت‌های اجتماعی کمک کند. این امر می‌تواند به افزایش آگاهی عمومی و ترغیب افراد به مشارکت در فعالیت‌های سازمانی منجر شود (المساح و محی الدین[16]، ۲۰۲۰).

[14] Joseph & Gaba
[15] Zeb
[16] ElMassah & Mohieldin

[ Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-18 ]

شماره۴۴،
دوره چهاردهم،
سال چهارم،
تابستان ۱۴۰۳،
صص ۱-۲۴

ایجاد شبکه‌های همکاری و مشارکت بین نهادهای دولتی، غیردولتی و بخش خصوصی نیز از دیگر بسترهای مهم برای پیاده‌سازی استراتژی‌هاست. این شبکه‌ها می‌توانند به تبادل دانش، تجربیات و منابع کمک کنند و به سازمان‌ها این امکان را بدهند که از ظرفیت‌های یکدیگر بهره‌برداری کنند. همچنین، نهادهای دولتی می‌توانند با تسهیل ارتباطات بین بخش‌های مختلف اجتماعی، به بهبود هماهنگی و همکاری در اجرای برنامه‌ها کمک کنند (بندل[17] و همکاران، ۲۰۱۱).

توسعه آموزش و توانمندسازی منابع انسانی نیز به عنوان یک بستر کلیدی در پیاده‌سازی استراتژی‌ها شناخته می‌شود. برگزاری دوره‌های آموزشی و کارگاه‌های تخصصی برای مدیران و کارکنان در زمینه‌های مختلف سازمانی می‌تواند به افزایش توانمندی‌های آن‌ها و بهبود عملکرد سازمان‌ها کمک کند. این امر می‌تواند به بهبود کیفیت خدمات سازمانی و افزایش مشارکت اجتماعی منجر شود (لوننزو و اندرونی[18]، ۲۰۱۹).

تقویت نظام حقوقی و قانونی نیز از جمله بسترهای مؤثر در پیاده‌سازی استراتژی‌هاست. وجود قوانین شفاف و عادلانه می‌تواند به افزایش اعتماد عمومی به نهادهای دولتی و کاهش نارضایتی اجتماعی کمک کند. همچنین، ایجاد نهادهای نظارتی مؤثر می‌تواند به جلوگیری از فساد و سوءاستفاده‌های مالی کمک کند. این امر می‌تواند به بهبود شرایط اجتماعی و افزایش مشارکت عمومی در برنامه‌های سازمانی منجر شود. در نهایت، مشارکت فعال جامعه مدنی و بخش خصوصی در حل چالش‌های سازمانی از اهمیت بالایی برخوردار است. این مشارکت می‌تواند به افزایش آگاهی عمومی و تغییر نگرش‌ها در سازمان‌ها کمک کند. همچنین، همکاری بین‌سازمانی می‌تواند به بهبود هماهنگی در اجرای برنامه‌ها و سیاست‌ها کمک کند. با اجرای این تسهیل‌گرها و بسترها، کشور می‌تواند به حفظ و تقویت کیفیت خدمات سازمانی و بهبود شرایط اجتماعی خود دست یابد (ساری[19] و همکاران، ۲۰۲۱).

**پیامدهای پیاده‌سازی استراتژی‌های مدیریتی حل چالش مشکلات مربوط به عوامل سازمانی**

پیاده‌سازی استراتژی‌های مدیریتی برای حل چالش‌های ناشی از عوامل سازمانی می‌تواند پیامدهای مثبت و منفی متعددی به همراه داشته باشد. یکی از پیامدهای مثبت، افزایش کارایی و اثربخشی سازمان‌هاست. با اجرای برنامه‌های مؤثر و به‌روز، می‌توان به بهبود فرآیندهای مدیریتی و افزایش کیفیت خدمات ارائه شده کمک کرد. این امر می‌تواند به افزایش رضایت عمومی و کاهش نارضایتی اجتماعی منجر شود.

پیامد دیگر، افزایش اعتماد عمومی به نهادهای دولتی و اجتماعی است. با اجرای برنامه‌های شفاف و مؤثر، مردم احساس می‌کنند که دولت به نیازهای آن‌ها توجه دارد و این امر می‌تواند به افزایش مشارکت اجتماعی و سیاسی منجر شود. این اعتماد عمومی می‌تواند به تقویت انسجام اجتماعی و کاهش تنش‌های اجتماعی کمک کند.

افزایش فرصت‌های شغلی و اقتصادی نیز یکی دیگر از پیامدهای مثبت پیاده‌سازی استراتژی‌هاست. با ایجاد برنامه‌های آموزشی که به نیازهای بازار کار پاسخ دهند، می‌توان به افزایش اشتغال و درآمد در بین فارغ‌التحصیلان کمک کرد. این امر می‌تواند به کاهش بیکاری و افزایش امنیت اقتصادی منجر شود و به بهبود شرایط اقتصادی کشور کمک کند (بریسون و جورج[20]، ۲۰۲۰).

[17] Bendell
[18] Ionescu & Andronie
[19] Sari
[20] Bryson & George

[ Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-18 ]

شماره۴۴،
دوره چهاردهم،
سال چهارم،
تابستان ۱۴۰۳،
صص ۱-۲۴

پیاده‌سازی استراتژی‌های مدیریتی همچنین می‌تواند به تقویت سرمایه اجتماعی در جامعه منجر شود. با افزایش مشارکت مردم در برنامه‌های اجتماعی و ایجاد شبکه‌های همکاری، می‌توان به تقویت روابط اجتماعی و افزایش حس همبستگی در جامعه کمک کرد. این سرمایه اجتماعی می‌تواند به کاهش نارضایتی اجتماعی و افزایش انسجام اجتماعی منجر شود.

با این حال، پیامدهای منفی نیز ممکن است در پیاده‌سازی استراتژی‌ها به وجود آید. در برخی موارد، تغییرات ناگهانی در سیاست‌ها و برنامه‌ها ممکن است باعث بروز نارضایتی‌های موقتی در بین گروه‌های اجتماعی شود. این نارضایتی‌ها می‌توانند به کاهش اعتماد عمومی و افزایش تنش‌های اجتماعی منجر شوند. بنابراین، مدیران باید به‌دقت پیامدهای کوتاه‌مدت و بلندمدت را مورد بررسی قرار دهند و برنامه‌های مناسبی برای مدیریت این تغییرات طراحی کنند (آریپین[21]، ۲۰۲۳).

در نهایت، پیامدهای پیاده‌سازی استراتژی‌های مدیریتی برای حل چالش‌های مربوط به عوامل سازمانی به شدت به نحوه اجرای این استراتژی‌ها و توانایی مدیران در مدیریت تغییرات بستگی دارد. با توجه به تأثیرات عمیق مشکلات سازمانی بر ساختار جامعه، ضروری است که این چالش به‌طور جدی مورد توجه قرار گیرد و استراتژی‌های مدیریتی به‌طور مؤثر و با دقت پیاده‌سازی شوند.

- **چالش های مدیریتی در کشور ایران از منظر عوامل فناورانه**

**عوامل فناورانه به عنوان یکی از چالش‌های مدیریتی کشور ایران**

عوامل فناورانه به عنوان یکی از چالش‌های جدی مدیریتی در کشور ایران، تأثیرات عمیقی بر توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور دارند. یکی از مشکلات عمده، عدم دسترسی به فناوری‌های نوین و زیرساخت‌های فناوری اطلاعات است. در بسیاری از سازمان‌ها، به‌ویژه در بخش دولتی، عدم سرمایه‌گذاری کافی در فناوری‌های نوین باعث شده است که این سازمان‌ها نتوانند به‌خوبی با تغییرات سریع جهانی سازگار شوند. این عدم تطابق می‌تواند به کاهش کارایی و بهره‌وری سازمان‌ها منجر شود و توانایی آن‌ها در ارائه خدمات مؤثر را تحت تأثیر قرار دهد (ابوالحسنی و الهی، ۱۳۸۹) علاوه بر این، ناتوانی در بهره‌برداری از فرصت‌های دیجیتال و نوآوری‌های فناورانه، چالش دیگری است که ایران با آن مواجه است. بسیاری از کسب‌وکارها و سازمان‌ها به‌جای استفاده از فناوری‌های نوین، به روش‌های سنتی و قدیمی ادامه می‌دهند. این وضعیت می‌تواند به کاهش رقابت‌پذیری کشور در سطح جهانی منجر شود و به تضعیف موقعیت اقتصادی ایران در بازارهای بین‌المللی کمک کند (استراکووا[22] و همکاران، ۲۰۲۲).

مشکلات مربوط به آموزش و توانمندسازی منابع انسانی نیز از دیگر چالش‌های جدی در زمینه فناوری هستند. عدم توجه به آموزش‌های تخصصی و به‌روز در زمینه فناوری اطلاعات و ارتباطات می‌تواند به کمبود مهارت‌های لازم در کارکنان منجر شود. این کمبود مهارت‌ها نه تنها بر کیفیت خدمات ارائه شده تأثیر می‌گذارد، بلکه می‌تواند به افزایش بیکاری و کاهش فرصت‌های شغلی نیز منجر شود (لنت[23]، ۲۰۱۸).

[21] Aripin
[22] Strukova
[23] Lent

[ Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-18 ]

شماره۴۴،
دوره چهاردهم،
سال چهارم،
تابستان ۱۴۰۳،
صص ۱-۲۴

عوامل فرهنگی و اجتماعی نیز می‌توانند به عنوان موانع جدی در پذیرش فناوری‌های نوین عمل کنند. در برخی موارد، نگرش‌های سنتی و مقاومت در برابر تغییر می‌تواند مانع از پذیرش فناوری‌های جدید شود. این مقاومت فرهنگی می تواند به کاهش تمایل سازمان‌ها و افراد به سرمایه‌گذاری در فناوری‌های نوین و نوآوری‌های فناورانه منجر شود و در نتیجه، به تداوم چرخه عدم پیشرفت کمک کند.

عدم وجود زیرساخت‌های مناسب برای توسعه فناوری نیز یکی دیگر از چالش‌های اساسی است. در بسیاری از مناطق، به‌ویژه مناطق محروم، دسترسی به اینترنت و فناوری‌های ارتباطی محدود است. این وضعیت می‌تواند به نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی منجر شود و فرصت‌های پیشرفت را برای اقشار کم‌درآمد کاهش دهد (امانی و احمدزاده، ۱۴۰۱). در نهایت، عدم وجود سیاست‌های حمایتی و تشویقی از سوی دولت در زمینه توسعه فناوری و نوآوری نیز می‌تواند به عنوان یک چالش بزرگ شناخته شود. بدون وجود حمایت‌های مالی و مشوق‌های لازم، سازمان‌ها و کسب‌وکارها ممکن است از سرمایه‌گذاری در فناوری‌های نوین خودداری کنند. بنابراین، نیاز به یک رویکرد جامع و سیستماتیک در زمینه مدیریت فناوری و نوآوری در کشور احساس می‌شود (لی و وو[24]، ۲۰۲۰).

**عوامل مدیریتی مؤثر بر مشکلات حاصل از عوامل فناورانه**

عوامل مدیریتی متعددی بر مشکلات ناشی از عوامل فناورانه در کشور ایران تأثیر دارند که شناسایی و تحلیل آن‌ها می‌تواند به بهبود وضعیت فناوری کمک کند. یکی از این عوامل، ضعف در سیاست‌گذاری‌های فناوری است. بسیاری از برنامه‌های دولتی در زمینه فناوری به‌طور مؤثر طراحی و اجرا نمی‌شوند و این امر منجر به عدم تأثیرگذاری آن‌ها بر بهبود کیفیت خدمات و عملکرد سازمان‌ها می‌شود. عدم هماهنگی بین نهادهای دولتی در اجرای این برنامه‌ها نیز می‌تواند به تشدید مشکلات فناورانه منجر شود (کلانتری و همکاران، ۱۴۰۰).

عوامل اقتصادی نیز نقش مهمی در مشکلات فناورانه دارند. نابرابری‌های اقتصادی و عدم دسترسی به منابع مالی می تواند به افزایش مشکلات فناورانه منجر شود. بسیاری از سازمان‌ها به دلیل کمبود منابع مالی، قادر به تأمین نیازهای فناوری خود نیستند و این امر به کاهش کیفیت خدمات و عدم توانایی در ارائه خدمات مؤثر منجر می‌شود. بنابراین، مدیریت مؤثر در زمینه توزیع عادلانه منابع و فرصت‌ها از اهمیت بالایی برخوردار است. عوامل اجتماعی و فرهنگی نیز می‌توانند بر مشکلات فناورانه تأثیر بگذارند. برخی از فرهنگ‌ها و سنت‌ها ممکن است به عدم همکاری و تعامل مثبت بین کارکنان دامن بزنند و باعث ایجاد نابرابری در دسترسی به فرصت‌های فناوری شوند. این تبعیض‌ها می توانند به‌ویژه در زمینه‌های جنسیتی و قومی بارزتر باشند. بنابراین، مدیران باید به‌دقت به این عوامل فرهنگی توجه کنند و برنامه‌هایی برای ارتقاء آگاهی و تغییر نگرش‌ها در جامعه طراحی کنند. عدم دسترسی به خدمات عمومی با کیفیت، از جمله آموزش و بهداشت، یکی دیگر از عوامل مؤثر بر مشکلات فناورانه است. در بسیاری از مناطق، به‌ویژه در مناطق محروم، دسترسی به خدمات آموزشی و اجتماعی محدود است. این وضعیت می‌تواند به تداوم نابرابری‌ها و کاهش فرصت‌های پیشرفت برای اقشار کم‌درآمد منجر شود. بنابراین، بهبود کیفیت خدمات عمومی و افزایش دسترسی به آن‌ها از جمله عوامل کلیدی در کاهش مشکلات فناورانه است. مدیریت ناکارآمد در نهادهای دولتی نیز می‌تواند به مشکلات فناورانه دامن بزند. عدم شفافیت، فساد و سوءمدیریت در نهادهای دولتی می‌تواند به کاهش

[24] Lee & Woo

[ Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-18 ]

شماره۴۴،
دوره چهاردهم،
سال چهارم،
تابستان ۱۴۰۳،
صص ۱-۲۴

اعتماد عمومی و افزایش نارضایتی اجتماعی منجر شود. این امر می‌تواند به تشدید مشکلات فناورانه و افزایش تنش‌های اجتماعی کمک کند. بنابراین، تقویت سیستم‌های نظارتی و ارتقاء شفافیت در مدیریت فناوری از اهمیت بالایی برخوردار است (حاجی حسینی، ۱۳۸٤).

در نهایت، مشکلات فناورانه به عنوان یک چالش پیچیده نیازمند رویکردهای جامع و سیستماتیک است. شناسایی و تحلیل عوامل مدیریتی مؤثر بر این مشکلات می‌تواند به تدوین سیاست‌ها و برنامه‌های مؤثر برای کاهش این چالش‌ها کمک کند. این امر نیازمند همکاری بین‌سازمانی و مشارکت فعال جامعه مدنی و بخش خصوصی است.

**استراتژی‌های مدیریتی حل چالش مشکلات مربوط به عوامل فناورانه**

برای حل چالش‌های ناشی از عوامل فناورانه در کشور ایران، نیاز به استراتژی‌های مدیریتی مؤثری است که بتوانند به بهبود کیفیت خدمات و عملکرد سازمان‌ها کمک کنند. یکی از این استراتژی‌ها، توسعه سیاست‌های فناوری جامع و فراگیر است. این سیاست‌ها باید به‌گونه‌ای طراحی شوند که به نیازهای گروه‌های مختلف جامعه توجه داشته باشند و به حفظ و تقویت هویت‌های محلی و قومی کمک کنند. همچنین، ایجاد برنامه‌های آموزشی و فرهنگی می‌تواند به افزایش آگاهی و شناخت متقابل بین گروه‌های مختلف کمک کند (موسی خانی و همکاران، ۱۳۹۹).

تقویت نظام آموزشی و ارتقاء کیفیت آن نیز به عنوان یک استراتژی کلیدی شناخته می‌شود. با بهبود کیفیت آموزش و افزایش دسترسی به آن، می‌توان به کاهش نابرابری‌های فناورانه کمک کرد. این امر نیازمند سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های آموزشی و آموزش معلمان و کارکنان در زمینه فناوری اطلاعات و ارتباطات است. همچنین، برنامه‌های آموزشی باید به‌گونه‌ای طراحی شوند که نیازهای خاص جامعه را برآورده کنند و به ارتقاء مهارت‌های اجتماعی و فرهنگی در بین جوانان کمک کنند (تیاگی[۲۵] و همکاران، ۲۰۲۱)

ایجاد فرصت‌های شغلی و افزایش دسترسی به بازار کار نیز از جمله استراتژی‌های مؤثر در کاهش مشکلات فناورانه است. دولت می‌تواند با ارائه مشوق‌ها و تسهیلات مالی به کارآفرینان و سرمایه‌گذاران، به ایجاد اشتغال در حوزه فناوری و نوآوری کمک کند. همچنین، برنامه‌های آموزش شغلی و کارآفرینی باید به‌گونه‌ای طراحی شوند که به جوانان و زنان کمک کنند تا بتوانند به بازار کار وارد شوند و درآمد خود را افزایش دهند (نوواکوا[۲۶]، ۲۰۲۰).

توسعه زیرساخت‌های اقتصادی و فناوری در مناطق مختلف کشور نیز می‌تواند به کاهش مشکلات فناورانه کمک کند. با بهبود زیرساخت‌های حمل و نقل، انرژی و ارتباطات، می‌توان به افزایش دسترسی به بازارها و خدمات عمومی کمک کرد. این امر می‌تواند به افزایش فعالیت‌های اقتصادی و بهبود کیفیت زندگی در این مناطق منجر شود. بنابراین، سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها باید به‌عنوان یک اولویت در نظر گرفته شود. تقویت نظام حقوقی و قانونی نیز از جمله استراتژی‌های مؤثر در حل چالش مشکلات فناورانه است. وجود قوانین شفاف و عادلانه می‌تواند به کاهش تبعیض‌های اجتماعی و اقتصادی کمک کند. همچنین، ایجاد نهادهای نظارتی مؤثر می‌تواند به جلوگیری از فساد و سوءاستفاده‌های مالی کمک کند. این امر می‌تواند به افزایش اعتماد عمومی به نهادهای دولتی و کاهش نارضایتی اجتماعی منجر شود. در نهایت، مشارکت فعال جامعه مدنی و بخش خصوصی در حل چالش‌های فناورانه از اهمیت بالایی برخوردار است. این مشارکت می‌تواند به افزایش آگاهی عمومی و تغییر نگرش‌ها در جامعه کمک کند. همچنین، همکاری بین‌سازمانی

[25] Tyagi
[26] Novakova

[ Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-18 ]

شماره۴۴،
دوره چهاردهم،
سال چهارم،
تابستان ۱۴۰۳،
صص ۱-۲۴

می‌تواند به بهبود هماهنگی در اجرای برنامه‌ها و سیاست‌ها کمک کند. با اجرای این استراتژی‌ها، کشور می‌تواند به حفظ و تقویت کیفیت خدمات فناورانه و بهبود شرایط اجتماعی خود دست یابد(عمرانی، ۱۳۹٤).

**موانع پیاده‌سازی استراتژی‌های مدیریتی حل چالش مشکلات مربوط به عوامل فناورانه**

پیاده‌سازی استراتژی‌های مدیریتی برای حل چالش‌های ناشی از عوامل فناورانه در ایران با موانع متعددی مواجه است. یکی از بزرگ‌ترین موانع، عدم دسترسی به فناوری‌های نوین و زیرساخت‌های فناوری اطلاعات است. بسیاری از سازمان‌ها به دلیل کمبود منابع مالی و عدم سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های فناوری، قادر به به‌روزرسانی سیستم‌ها و فرآیندهای خود نیستند. این امر می‌تواند به تضعیف کارایی و بهره‌وری سازمان‌ها منجر شود و توانایی آن‌ها در پاسخ به نیازهای جامعه را تحت تأثیر قرار دهد. علاوه بر این، ناتوانی در بهره‌برداری از فرصت‌های دیجیتال و نوآوری‌های فناورانه نیز به عنوان یک چالش جدی شناخته می‌شود. بسیاری از کسب‌وکارها و سازمان‌ها به‌جای استفاده از فناوری‌های نوین، به روش‌های سنتی و قدیمی ادامه می‌دهند. این وضعیت می‌تواند به کاهش رقابت‌پذیری کشور در سطح جهانی منجر شود و به تضعیف موقعیت اقتصادی ایران در بازارهای بین‌المللی کمک کند (موسی خانی و همکاران، ۱۳۹۹).

مشکلات مربوط به آموزش و توانمندسازی منابع انسانی نیز از دیگر موانع جدی در زمینه فناوری هستند. عدم توجه به آموزش‌های تخصصی و به‌روز در زمینه فناوری اطلاعات و ارتباطات می‌تواند به کمبود مهارت‌های لازم در کارکنان منجر شود. این کمبود مهارت‌ها نه تنها بر کیفیت خدمات ارائه شده تأثیر می‌گذارد، بلکه می‌تواند به افزایش بیکاری و کاهش فرصت‌های شغلی نیز منجر شود (تامپی[۲۷] و همکاران، ۲۰۲۲).

عوامل فرهنگی و اجتماعی نیز می‌توانند به عنوان موانع جدی در پذیرش فناوری‌های نوین عمل کنند. در برخی موارد، نگرش‌های سنتی و مقاومت در برابر تغییر می‌تواند مانع از پذیرش فناوری‌های جدید شود. این مقاومت فرهنگی می‌تواند به کاهش تمایل سازمان‌ها و افراد به سرمایه‌گذاری در فناوری‌های نوین و نوآوری‌های فناورانه منجر شود و در نتیجه، به تداوم چرخه عدم پیشرفت کمک کند (الگوهاری و عبدالعزیز[۲۸]، ۲۰۲۰).

عدم وجود زیرساخت‌های مناسب برای توسعه فناوری نیز یکی دیگر از چالش‌های اساسی است. در بسیاری از مناطق، به‌ویژه مناطق محروم، دسترسی به اینترنت و فناوری‌های ارتباطی محدود است. این وضعیت می‌تواند به نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی منجر شود و فرصت‌های پیشرفت را برای اقشار کم‌درآمد کاهش دهد.

در نهایت، عدم وجود سیاست‌های حمایتی و تشویقی از سوی دولت در زمینه توسعه فناوری و نوآوری نیز می‌تواند به عنوان یک چالش بزرگ شناخته شود. بدون وجود حمایت‌های مالی و مشوق‌های لازم، سازمان‌ها و کسب‌وکارها ممکن است از سرمایه‌گذاری در فناوری‌های نوین خودداری کنند. بنابراین، نیاز به یک رویکرد جامع و سیستماتیک در زمینه مدیریت فناوری و نوآوری در کشور احساس می‌شود. (پاندی[۲۹] و همکاران، ۲۰۲۲).

**تسهیل‌گرها و بسترهای پیاده‌سازی استراتژی‌های مدیریتی حل چالش مشکلات مربوط به عوامل فناورانه**

[27] Tampi
[28] Elgohary & Abdelazyz
[29] Pandey

[ Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-18 ]

شماره۴۴،
دوره چهاردهم،
سال چهارم،
تابستان ۱۴۰۳،
صص ۱-۲۴

برای پیاده‌سازی استراتژی‌های مدیریتی مؤثر در حل چالش‌های ناشی از عوامل فناورانه، نیاز به تسهیل‌گرها و بسترهای مناسب وجود دارد. یکی از این بسترها، حمایت قوی دولت و نهادهای دولتی است. دولت باید با تدوین سیاست‌های فناوری جامع و پایدار، به حفظ و تقویت کیفیت مدیریت در سازمان‌ها کمک کند. این سیاست‌ها باید به‌گونه‌ای طراحی شوند که به نیازهای گروه‌های مختلف جامعه توجه داشته باشند و به حفظ و تقویت هویت‌های محلی و قومی کمک کنند.

تقویت زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات نیز به عنوان یک بستر کلیدی برای پیاده‌سازی استراتژی‌ها شناخته می‌شود. سرمایه‌گذاری در فناوری‌های نوین می‌تواند به بهبود فرآیندهای مدیریتی و افزایش دسترسی به اطلاعات مربوط به حقوق و مسئولیت‌های اجتماعی کمک کند. این امر می‌تواند به افزایش آگاهی عمومی و ترغیب افراد به مشارکت در فعالیت‌های سازمانی منجر شود (گلیپتیس[30] و همکاران، ۲۰۲۰).

ایجاد شبکه‌های همکاری و مشارکت بین نهادهای دولتی، غیردولتی و بخش خصوصی نیز از دیگر بسترهای مهم برای پیاده‌سازی استراتژی‌هاست. این شبکه‌ها می‌توانند به تبادل دانش، تجربیات و منابع کمک کنند و به سازمان‌ها این امکان را بدهند که از ظرفیت‌های یکدیگر بهره‌برداری کنند. همچنین، نهادهای دولتی می‌توانند با تسهیل ارتباطات بین بخش‌های مختلف اجتماعی، به بهبود هماهنگی و همکاری در اجرای برنامه‌ها کمک کنند. توسعه آموزش و توانمندسازی منابع انسانی نیز به عنوان یک بستر کلیدی در پیاده‌سازی استراتژی‌ها شناخته می‌شود. برگزاری دوره‌های آموزشی و کارگاه‌های تخصصی برای مدیران و کارکنان در زمینه‌های مختلف فناوری می‌تواند به افزایش توانمندی‌های آن‌ها و بهبود عملکرد سازمان‌ها کمک کند. این امر می‌تواند به بهبود کیفیت خدمات فناورانه و افزایش مشارکت اجتماعی منجر شود. تقویت نظام حقوقی و قانونی نیز از جمله بسترهای مؤثر در پیاده‌سازی استراتژی‌هاست. وجود قوانین شفاف و عادلانه می‌تواند به افزایش اعتماد عمومی به نهادهای دولتی و کاهش نارضایتی اجتماعی کمک کند. همچنین، ایجاد نهادهای نظارتی مؤثر می‌تواند به جلوگیری از فساد و سوءاستفاده‌های مالی کمک کند. این امر می‌تواند به بهبود شرایط اجتماعی و افزایش مشارکت عمومی در برنامه‌های فناورانه منجر شود. در نهایت، مشارکت فعال جامعه مدنی و بخش خصوصی در حل چالش‌های فناورانه از اهمیت بالایی برخوردار است. این مشارکت می‌تواند به افزایش آگاهی عمومی و تغییر نگرش‌ها در جامعه کمک کند. همچنین، همکاری بین‌سازمانی می‌تواند به بهبود هماهنگی در اجرای برنامه‌ها و سیاست‌ها کمک کند. با اجرای این تسهیل‌گرها و بسترها، کشور می‌تواند به حفظ و تقویت کیفیت خدمات فناورانه و بهبود شرایط اجتماعی خود دست یابد (چادهوری[31] و همکاران، ۲۰۲۳).

**پیامدهای پیاده‌سازی استراتژی‌های مدیریتی حل چالش مشکلات مربوط به عوامل فناورانه**

پیاده‌سازی استراتژی‌های مدیریتی برای حل چالش‌های ناشی از عوامل فناورانه می‌تواند پیامدهای مثبت و منفی متعددی به همراه داشته باشد. یکی از پیامدهای مثبت، افزایش کارایی و اثربخشی سازمان‌هاست. با اجرای برنامه‌های مؤثر و به‌روز، می‌توان به بهبود فرآیندهای مدیریتی و افزایش کیفیت خدمات ارائه شده کمک کرد. این امر می‌تواند به افزایش رضایت عمومی و کاهش نارضایتی اجتماعی منجر شود. پیامد دیگر، افزایش اعتماد عمومی به نهادهای دولتی و اجتماعی است. با اجرای برنامه‌های شفاف و مؤثر، مردم احساس می‌کنند که دولت به نیازهای آن‌ها توجه

[30] Glyptis
[31] Chowdhury

[ Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-18 ]

شماره۴۴،
دوره چهاردهم،
سال چهارم،
تابستان ۱۴۰۳،
صص ۱-۲۴

دارد و این امر می‌تواند به افزایش مشارکت اجتماعی و سیاسی منجر شود. این اعتماد عمومی می‌تواند به تقویت انسجام اجتماعی و کاهش تنش‌های اجتماعی کمک کند. افزایش فرصت‌های شغلی و اقتصادی نیز یکی دیگر از پیامدهای مثبت پیاده‌سازی استراتژی‌هاست. با ایجاد برنامه‌های آموزشی که به نیازهای بازار کار پاسخ دهند، می‌توان به افزایش اشتغال و درآمد در بین فارغ‌التحصیلان کمک کرد. این امر می‌تواند به کاهش بیکاری و افزایش امنیت اقتصادی منجر شود و به بهبود شرایط اقتصادی کشور کمک کند. پیاده‌سازی استراتژی‌های مدیریتی همچنین می‌تواند به تقویت سرمایه اجتماعی در جامعه منجر شود. با افزایش مشارکت مردم در برنامه‌های اجتماعی و ایجاد شبکه‌های همکاری، می‌توان به تقویت روابط اجتماعی و افزایش حس همبستگی در جامعه کمک کرد. این سرمایه اجتماعی می‌تواند به کاهش نارضایتی اجتماعی و افزایش انسجام اجتماعی منجر شود (گلیپتیس و همکاران، ۲۰۲۰).

با این حال، پیامدهای منفی نیز ممکن است در پیاده‌سازی استراتژی‌ها به وجود آید. در برخی موارد، تغییرات ناگهانی در سیاست‌ها و برنامه‌ها ممکن است باعث بروز نارضایتی‌های موقتی در بین گروه‌های اجتماعی شود. این نارضایتی‌ها می‌توانند به کاهش اعتماد عمومی و افزایش تنش‌های اجتماعی منجر شوند. بنابراین، مدیران باید به‌دقت پیامدهای کوتاه‌مدت و بلندمدت را مورد بررسی قرار دهند و برنامه‌های مناسبی برای مدیریت این تغییرات طراحی کنند.

در نهایت، پیامدهای پیاده‌سازی استراتژی‌های مدیریتی برای حل چالش‌های مربوط به عوامل فناورانه به شدت به نحوه اجرای این استراتژی‌ها و توانایی مدیران در مدیریت تغییرات بستگی دارد. با توجه به تأثیرات عمیق مشکلات فناورانه بر ساختار جامعه، ضروری است که این چالش به‌طور جدی مورد توجه قرار گیرد و استراتژی‌های مدیریتی به‌طور مؤثر و با دقت پیاده‌سازی شوند.

- **چالش های مدیریتی در کشور ایران از منظر عوامل سیاسی**

**عوامل سیاسی به عنوان یکی از چالش‌های مدیریتی کشور ایران**

عوامل سیاسی به عنوان یکی از چالش‌های جدی مدیریتی در کشور ایران، تأثیرات عمیقی بر فرآیندهای تصمیم‌گیری و اجرای سیاست‌ها دارند. یکی از مشکلات عمده، عدم ثبات سیاسی است که می‌تواند به کاهش اعتماد عمومی به نهادهای دولتی و تضعیف مشارکت اجتماعی منجر شود. ناپایداری سیاسی می‌تواند به بروز بحران‌های اقتصادی و اجتماعی کمک کند و در نتیجه، به تضعیف کارایی و اثربخشی سازمان‌ها منجر شود. علاوه بر این، وجود تضادهای سیاسی و اختلافات بین نهادهای مختلف نیز به عنوان یک چالش مهم شناخته می‌شود. در بسیاری از موارد، نهادهای دولتی به‌جای همکاری، به‌طور مستقل عمل می‌کنند و این امر می‌تواند منجر به تداخل و عدم هماهنگی در اجرای برنامه‌ها شود. این ناهماهنگی می‌تواند به هدررفت منابع و کاهش اثرگذاری اقدامات مدیریتی منجر شود.

مشکلات مربوط به قانون‌گذاری و بوروکراسی نیز از دیگر چالش‌های سیاسی در ایران هستند. فرآیندهای پیچیده و زمان‌بر در تصویب قوانین و مقررات می‌تواند به تأخیر در اجرای سیاست‌ها و برنامه‌ها منجر شود. این وضعیت می‌تواند به ایجاد نارضایتی عمومی و کاهش اعتماد به نهادهای دولتی منجر شود و در نتیجه، به تضعیف انسجام اجتماعی کمک کند. عوامل فرهنگی و اجتماعی نیز می‌توانند بر چالش‌های سیاسی تأثیر بگذارند. در برخی موارد، نگرش‌های سنتی و عدم مشارکت فعال شهروندان در فرآیندهای سیاسی می‌تواند به کاهش کیفیت حکمرانی و ضعف

[ Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-18 ]

شماره۴۴،
دوره چهاردهم،
سال چهارم،
تابستان ۱۴۰۳،
صص ۱-۲۴

در پاسخگویی به نیازهای عمومی منجر شود. این وضعیت می‌تواند به افزایش نارضایتی اجتماعی و بروز بحران‌های سیاسی منجر شود (گودرزی و همکاران، ۱۳۹۳).

عدم شفافیت در فرآیندهای تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری نیز به عنوان یک چالش بزرگ شناخته می‌شود. وقتی مردم احساس کنند که تصمیمات به‌طور غیرشفاف اتخاذ می‌شود و صدای آن‌ها شنیده نمی‌شود، تمایل آن‌ها به مشارکت در فرآیندهای سیاسی کاهش می‌یابد. این امر می‌تواند به کاهش اعتماد عمومی و افزایش تنش‌های اجتماعی منجر شود.

در نهایت، تأثیرات منفی تحریم‌های بین‌المللی و روابط خارجی نیز بر چالش‌های سیاسی در ایران قابل توجه است. این تحریم‌ها می‌توانند به کاهش منابع مالی و اقتصادی کشور منجر شوند و در نتیجه، به بروز نارضایتی‌های اجتماعی و سیاسی دامن بزنند. بنابراین، مدیریت مؤثر در زمینه سیاست‌های خارجی و تقویت دیپلماسی می‌تواند به کاهش این چالش‌ها کمک کند (شیرازی، ۱۴۰۰).

**عوامل مدیریتی مؤثر بر مشکلات حاصل از عوامل سیاسی**

عوامل مدیریتی متعددی بر مشکلات ناشی از عوامل سیاسی در کشور ایران تأثیر دارند که شناسایی و تحلیل آن‌ها می‌تواند به بهبود وضعیت سیاسی کمک کند. یکی از این عوامل، ضعف در سیاست‌گذاری‌های عمومی است. بسیاری از برنامه‌های دولتی به‌طور مؤثر طراحی و اجرا نمی‌شوند و این امر منجر به عدم تأثیرگذاری آن‌ها بر بهبود کیفیت زندگی مردم و کاهش نارضایتی اجتماعی می‌شود. عدم هماهنگی بین نهادهای دولتی در اجرای این برنامه‌ها نیز می‌تواند به تشدید مشکلات سیاسی منجر شود.

عوامل اقتصادی نیز نقش مهمی در مشکلات سیاسی دارند. نابرابری‌های اقتصادی و عدم دسترسی به منابع مالی می‌تواند به افزایش نارضایتی‌های سیاسی منجر شود. بسیاری از مردم به دلیل مشکلات اقتصادی، احساس بی‌عدالتی و بی‌توجهی به نیازهای خود می‌کنند و این وضعیت می‌تواند به بروز اعتراضات و نارضایتی‌های اجتماعی منجر شود. بنابراین، مدیریت مؤثر در زمینه توزیع عادلانه منابع و فرصت‌ها از اهمیت بالایی برخوردار است.

عوامل اجتماعی و فرهنگی نیز می‌توانند بر مشکلات سیاسی تأثیر بگذارند. برخی از فرهنگ‌ها و سنت‌ها ممکن است به عدم همکاری و تعامل مثبت بین گروه‌های مختلف اجتماعی دامن بزنند و باعث ایجاد نابرابری در دسترسی به فرصت‌های سیاسی شوند. این تبعیض‌ها می‌توانند به‌ویژه در زمینه‌های جنسیتی و قومی بارزتر باشند. بنابراین، مدیران باید به‌دقت به این عوامل فرهنگی توجه کنند و برنامه‌هایی برای ارتقاء آگاهی و تغییر نگرش‌ها در جامعه طراحی کنند.

عدم دسترسی به خدمات عمومی با کیفیت، از جمله آموزش و بهداشت، یکی دیگر از عوامل مؤثر بر مشکلات سیاسی است. در بسیاری از مناطق، به‌ویژه در مناطق محروم، دسترسی به خدمات آموزشی و اجتماعی محدود است. این وضعیت می‌تواند به تداوم نابرابری‌ها و کاهش فرصت‌های پیشرفت برای اقشار کم‌درآمد منجر شود. بنابراین، بهبود کیفیت خدمات عمومی و افزایش دسترسی به آن‌ها از جمله عوامل کلیدی در کاهش مشکلات سیاسی است (ساکیان و همکاران، ۱۴۰۳).

[ Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-18 ]

شماره۴۴،
دوره چهاردهم،
سال چهارم،
تابستان ۱۴۰۳،
صص ۱-۲۴

مدیریت ناکارآمد در نهادهای دولتی نیز می‌تواند به مشکلات سیاسی دامن بزند. عدم شفافیت، فساد و سوءمدیریت در نهادهای دولتی می‌تواند به کاهش اعتماد عمومی و افزایش نارضایتی اجتماعی منجر شود. این امر می‌تواند به تشدید مشکلات سیاسی و افزایش تنش‌های اجتماعی کمک کند. بنابراین، تقویت سیستم‌های نظارتی و ارتقاء شفافیت در مدیریت سیاسی از اهمیت بالایی برخوردار است.

در نهایت، مشکلات سیاسی به عنوان یک چالش پیچیده نیازمند رویکردهای جامع و سیستماتیک است. شناسایی و تحلیل عوامل مدیریتی مؤثر بر این مشکلات می‌تواند به تدوین سیاست‌ها و برنامه‌های مؤثر برای کاهش این چالش‌ها کمک کند. این امر نیازمند همکاری بین‌سازمانی و مشارکت فعال جامعه مدنی و بخش خصوصی است (محمدی خانقاهی و همکاران، ۱۴۰۲).

**استراتژی‌های مدیریتی حل چالش مشکلات مربوط به عوامل سیاسی**

برای حل چالش‌های ناشی از عوامل سیاسی در کشور ایران، نیاز به استراتژی‌های مدیریتی مؤثری است که بتوانند به بهبود کیفیت حکمرانی و افزایش مشارکت اجتماعی کمک کنند. یکی از این استراتژی‌ها، توسعه سیاست‌های عمومی شفاف و مشارکتی است. این سیاست‌ها باید به‌گونه‌ای طراحی شوند که به نیازهای گروه‌های مختلف جامعه توجه داشته باشند و به تقویت احساس مشارکت و تعلق اجتماعی کمک کنند. همچنین، ایجاد سازوکارهای مشاوره‌ای برای شنیدن نظرات و پیشنهادات مردم می‌تواند به بهبود فرآیندهای تصمیم‌گیری کمک کند. تقویت نظام آموزشی و ارتقاء آگاهی عمومی نیز به عنوان یک استراتژی کلیدی شناخته می‌شود. با بهبود کیفیت آموزش و افزایش دسترسی به آن، می‌توان به افزایش آگاهی سیاسی و اجتماعی در بین شهروندان کمک کرد. این امر می‌تواند به تقویت مشارکت مردم در فرآیندهای سیاسی و اجتماعی منجر شود و به کاهش نارضایتی عمومی کمک کند. ایجاد فرصت‌های شغلی و افزایش دسترسی به بازار کار نیز از جمله استراتژی‌های مؤثر در کاهش مشکلات سیاسی است. دولت می‌تواند با ارائه مشوق‌ها و تسهیلات مالی به کارآفرینان و سرمایه‌گذاران، به ایجاد اشتغال در مناطق محروم کمک کند. این امر می‌تواند به کاهش فقر و نابرابری‌های اقتصادی منجر شود و در نتیجه، به کاهش تنش‌های اجتماعی و سیاسی کمک کند.

توسعه زیرساخت‌های اقتصادی و اجتماعی در مناطق مختلف کشور نیز می‌تواند به کاهش مشکلات سیاسی کمک کند. با بهبود زیرساخت‌های حمل و نقل، انرژی و ارتباطات، می‌توان به افزایش دسترسی به خدمات عمومی و بهبود کیفیت زندگی در این مناطق منجر شد. این امر می‌تواند به افزایش رضایت عمومی و کاهش نارضایتی اجتماعی منجر شود (احمدزاده و نصری، ۱۳۹۷).

تقویت نظام حقوقی و قانونی نیز از جمله استراتژی‌های مؤثر در حل چالش مشکلات سیاسی است. وجود قوانین شفاف و عادلانه می‌تواند به افزایش اعتماد عمومی به نهادهای دولتی و کاهش نارضایتی اجتماعی کمک کند. همچنین، ایجاد نهادهای نظارتی مؤثر می‌تواند به جلوگیری از فساد و سوءاستفاده‌های مالی کمک کند. این امر می‌تواند به بهبود شرایط اجتماعی و افزایش مشارکت عمومی در برنامه‌های سیاسی منجر شود.

در نهایت، مشارکت فعال جامعه مدنی و بخش خصوصی در حل چالش‌های سیاسی از اهمیت بالایی برخوردار است. این مشارکت می‌تواند به افزایش آگاهی عمومی و تغییر نگرش‌ها در جامعه کمک کند. همچنین، همکاری بین‌سازمانی

[ Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-18 ]

شماره۴۴،
دوره چهاردهم،
سال چهارم،
تابستان ۱۴۰۳،
صص ۱-۲۴

می‌تواند به بهبود هماهنگی در اجرای برنامه‌ها و سیاست‌ها کمک کند. با اجرای این استراتژی‌ها، کشور می‌تواند به حفظ و تقویت کیفیت حکمرانی و بهبود شرایط اجتماعی خود دست یابد (پشت دار و همکاران، ۱۴۰۲).

**موانع پیاده‌سازی استراتژی‌های مدیریتی حل چالش مشکلات مربوط به عوامل سیاسی**

پیاده‌سازی استراتژی‌های مدیریتی برای حل چالش‌های ناشی از عوامل سیاسی در کشور ایران با موانع متعددی مواجه است. یکی از بزرگ‌ترین موانع، عدم ثبات سیاسی و ناپایداری در تصمیم‌گیری‌های کلان است. تغییرات مکرر در سیاست‌ها و عدم استمرار در برنامه‌های مدیریتی می‌تواند به بی‌اعتمادی عمومی و کاهش مشارکت اجتماعی منجر شود. این وضعیت می‌تواند به تضعیف اثربخشی استراتژی‌ها و کاهش تمایل نهادها به اجرای برنامه‌های پیشنهادی منجر شود.

علاوه بر این، وجود تضادها و اختلافات سیاسی بین نهادهای مختلف نیز به عنوان یک چالش مهم شناخته می‌شود. در بسیاری از موارد، نهادهای دولتی به‌جای همکاری، به‌طور مستقل عمل می‌کنند و این امر می‌تواند منجر به عدم هماهنگی در اجرای برنامه‌ها و سیاست‌ها شود. این ناهماهنگی می‌تواند به هدررفت منابع و کاهش اثرگذاری اقدامات مدیریتی منجر شود و به تضعیف کارایی سازمان‌ها کمک کند.

مشکلات مربوط به بوروکراسی و فرآیندهای پیچیده قانون‌گذاری نیز از دیگر موانع جدی در پیاده‌سازی استراتژی‌ها هستند. فرآیندهای زمان‌بر و پیچیده در تصویب قوانین و مقررات می‌تواند به تأخیر در اجرای سیاست‌ها و برنامه‌ها منجر شود. این وضعیت می‌تواند به ایجاد نارضایتی عمومی و کاهش اعتماد به نهادهای دولتی منجر شود و در نتیجه، به تضعیف انسجام اجتماعی کمک کند (رحمت الهی و همکاران، ۱۴۰۲).

عوامل فرهنگی و اجتماعی نیز می‌توانند به عنوان موانع جدی در پیاده‌سازی استراتژی‌ها عمل کنند. در برخی موارد، نگرش‌های سنتی و عدم مشارکت فعال شهروندان در فرآیندهای سیاسی می‌تواند به کاهش کیفیت حکمرانی و ضعف در پاسخگویی به نیازهای عمومی منجر شود. این وضعیت می‌تواند به افزایش نارضایتی اجتماعی و بروز بحران‌های سیاسی منجر شود.

عدم شفافیت در فرآیندهای تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری نیز به عنوان یک چالش بزرگ شناخته می‌شود. وقتی مردم احساس کنند که تصمیمات به‌طور غیرشفاف اتخاذ می‌شود و صدای آن‌ها شنیده نمی‌شود، تمایل آن‌ها به مشارکت در فرآیندهای سیاسی کاهش می‌یابد. این امر می‌تواند به کاهش اعتماد عمومی و افزایش تنش‌های اجتماعی منجر شود و به تضعیف نهادهای دولتی کمک کند.

در نهایت، تأثیرات منفی تحریم‌های بین‌المللی و روابط خارجی نیز بر چالش‌های سیاسی در ایران قابل توجه است. این تحریم‌ها می‌توانند به کاهش منابع مالی و اقتصادی کشور منجر شوند و در نتیجه، به بروز نارضایتی‌های اجتماعی و سیاسی دامن بزنند. بنابراین، مدیریت مؤثر در زمینه سیاست‌های خارجی و تقویت دیپلماسی می‌تواند به کاهش این چالش‌ها کمک کند (محمدی خانقاهی و همکاران، ۱۴۰۲).

**تسهیل‌گرها و بسترهای پیاده‌سازی استراتژی‌های مدیریتی حل چالش مشکلات مربوط به عوامل سیاسی**

برای پیاده‌سازی استراتژی‌های مدیریتی مؤثر در حل چالش‌های ناشی از عوامل سیاسی، نیاز به تسهیل‌گرها و بسترهای مناسب وجود دارد. یکی از این بسترها، حمایت قوی دولت و نهادهای دولتی است. دولت باید با تدوین سیاست‌های

[ Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-18 ]

شماره۴۴،
دوره چهاردهم،
سال چهارم،
تابستان ۱۴۰۳،
صص ۱-۲۴

عمومی شفاف و پایدار، به حفظ و تقویت کیفیت مدیریت در سازمان‌ها کمک کند. این سیاست‌ها باید به‌گونه‌ای طراحی شوند که به نیازهای گروه‌های مختلف جامعه توجه داشته باشند و به تقویت احساس مشارکت و تعلق اجتماعی کمک کنند.

تقویت نظام آموزشی و ارتقاء آگاهی عمومی نیز به عنوان یک بستر کلیدی برای پیاده‌سازی استراتژی‌ها شناخته می‌شود. با بهبود کیفیت آموزش و افزایش دسترسی به آن، می‌توان به افزایش آگاهی سیاسی و اجتماعی در بین شهروندان کمک کرد. این امر می‌تواند به تقویت مشارکت مردم در فرآیندهای سیاسی و اجتماعی منجر شود و به کاهش نارضایتی عمومی کمک کند.

ایجاد شبکه‌های همکاری و مشارکت بین نهادهای دولتی، غیردولتی و بخش خصوصی نیز از دیگر بسترهای مهم برای پیاده‌سازی استراتژی‌هاست. این شبکه‌ها می‌توانند به تبادل دانش، تجربیات و منابع کمک کنند و به سازمان‌ها این امکان را بدهند که از ظرفیت‌های یکدیگر بهره‌برداری کنند. همچنین، نهادهای دولتی می‌توانند با تسهیل ارتباطات بین بخش‌های مختلف اجتماعی، به بهبود هماهنگی و همکاری در اجرای برنامه‌ها کمک کنند (نصیری اقدم و همکاران، ۱٤۰۳).

توسعه زیرساخت‌های اقتصادی و اجتماعی نیز به عنوان یک بستر کلیدی در پیاده‌سازی استراتژی‌ها شناخته می‌شود. با بهبود زیرساخت‌های حمل و نقل، انرژی و ارتباطات، می‌توان به افزایش دسترسی به خدمات عمومی و بهبود کیفیت زندگی در مناطق مختلف کمک کرد. این امر می‌تواند به افزایش رضایت عمومی و کاهش نارضایتی اجتماعی منجر شود.

تقویت نظام حقوقی و قانونی نیز از جمله بسترهای مؤثر در پیاده‌سازی استراتژی‌هاست. وجود قوانین شفاف و عادلانه می‌تواند به افزایش اعتماد عمومی به نهادهای دولتی و کاهش نارضایتی اجتماعی کمک کند. همچنین، ایجاد نهادهای نظارتی مؤثر می‌تواند به جلوگیری از فساد و سوءاستفاده‌های مالی کمک کند. این امر می‌تواند به بهبود شرایط اجتماعی و افزایش مشارکت عمومی در برنامه‌های سیاسی منجر شود.

در نهایت، مشارکت فعال جامعه مدنی و بخش خصوصی در حل چالش‌های سیاسی از اهمیت بالایی برخوردار است. این مشارکت می‌تواند به افزایش آگاهی عمومی و تغییر نگرش‌ها در جامعه کمک کند. همچنین، همکاری بین‌سازمانی می‌تواند به بهبود هماهنگی در اجرای برنامه‌ها و سیاست‌ها کمک کند. با اجرای این تسهیل‌گرها و بسترها، کشور می‌تواند به حفظ و تقویت کیفیت حکمرانی و بهبود شرایط اجتماعی خود دست یابد (احمدی شادمهری و داوودی، ۱۳۹٤).

**پیامدهای پیاده‌سازی استراتژی‌های مدیریتی حل چالش مشکلات مربوط به عوامل سیاسی**

پیاده‌سازی استراتژی‌های مدیریتی برای حل چالش‌های ناشی از عوامل سیاسی می‌تواند پیامدهای مثبت و منفی متعددی به همراه داشته باشد. یکی از پیامدهای مثبت، افزایش کارایی و اثربخشی سازمان‌هاست. با اجرای برنامه‌های مؤثر و به‌روز، می‌توان به بهبود فرآیندهای مدیریتی و افزایش کیفیت خدمات ارائه شده کمک کرد. این امر می‌تواند به افزایش رضایت عمومی و کاهش نارضایتی اجتماعی منجر شود.

[ Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-18 ]

شماره۴۴،
دوره چهاردهم،
سال چهارم،
تابستان ۱۴۰۳،
صص ۱-۲۴

پیامد دیگر، افزایش اعتماد عمومی به نهادهای دولتی و اجتماعی است. با اجرای برنامه‌های شفاف و مؤثر، مردم احساس می‌کنند که دولت به نیازهای آن‌ها توجه دارد و این امر می‌تواند به افزایش مشارکت اجتماعی و سیاسی منجر شود. این اعتماد عمومی می‌تواند به تقویت انسجام اجتماعی و کاهش تنش‌های اجتماعی کمک کند.

افزایش فرصت‌های شغلی و اقتصادی نیز یکی دیگر از پیامدهای مثبت پیاده‌سازی استراتژی‌هاست. با ایجاد برنامه‌های آموزشی که به نیازهای بازار کار پاسخ دهند، می‌توان به افزایش اشتغال و درآمد در بین فارغ‌التحصیلان کمک کرد. این امر می‌تواند به کاهش بیکاری و افزایش امنیت اقتصادی منجر شود و به بهبود شرایط اقتصادی کشور کمک کند (الوانی و همکاران، ۱۳۹۵).

پیاده‌سازی استراتژی‌های مدیریتی همچنین می‌تواند به تقویت سرمایه اجتماعی در جامعه منجر شود. با افزایش مشارکت مردم در برنامه‌های اجتماعی و ایجاد شبکه‌های همکاری، می‌توان به تقویت روابط اجتماعی و افزایش حس همبستگی در جامعه کمک کرد. این سرمایه اجتماعی می‌تواند به کاهش نارضایتی اجتماعی و افزایش انسجام اجتماعی منجر شود.

با این حال، پیامدهای منفی نیز ممکن است در پیاده‌سازی استراتژی‌ها به وجود آید. در برخی موارد، تغییرات ناگهانی در سیاست‌ها و برنامه‌ها ممکن است باعث بروز نارضایتی‌های موقتی در بین گروه‌های اجتماعی شود. این نارضایتی‌ها می‌توانند به کاهش اعتماد عمومی و افزایش تنش‌های اجتماعی منجر شوند. بنابراین، مدیران باید به‌دقت پیامدهای کوتاه‌مدت و بلندمدت را مورد بررسی قرار دهند و برنامه‌های مناسبی برای مدیریت این تغییرات طراحی کنند.

در نهایت، پیامدهای پیاده‌سازی استراتژی‌های مدیریتی برای حل چالش‌های مربوط به عوامل سیاسی به شدت به نحوه اجرای این استراتژی‌ها و توانایی مدیران در مدیریت تغییرات بستگی دارد. با توجه به تأثیرات عمیق مشکلات سیاسی بر ساختار جامعه، ضروری است که این چالش به‌طور جدی مورد توجه قرار گیرد و استراتژی‌های مدیریتی به‌طور مؤثر و با دقت پیاده‌سازی شوند (نمامیان و همکاران، ۱۴۰۱).

**بحث و نتیجه‌گیری**

مقاله حاضر به بررسی چالش‌های مدیریتی در کشور ایران از منظر سازمانی، فناوری و سیاسی پرداخته است و نشان می‌دهد که این چالش‌ها به‌طور متقابل بر یکدیگر تأثیرگذارند و نیازمند رویکردی جامع و سیستماتیک برای حل آن‌ها هستند. در بعد سازمانی، عدم شفافیت، ساختارهای ناکارآمد و ضعف در مدیریت منابع انسانی به‌عنوان موانع اصلی شناسایی شدند که بر کارایی و اثربخشی سازمان‌ها تأثیر منفی می‌گذارد. این مشکلات می‌توانند به کاهش اعتماد عمومی و نارضایتی اجتماعی منجر شوند و به‌طور کلی بر کیفیت خدمات ارائه شده تأثیر بگذارند.

از منظر فناوری، عدم دسترسی به فناوری‌های نوین و زیرساخت‌های مناسب، به‌ویژه در مناطق محروم، چالش‌های جدی را برای سازمان‌ها ایجاد کرده است. ناتوانی در بهره‌برداری از فرصت‌های دیجیتال و نوآوری‌های فناورانه می‌تواند به کاهش رقابت‌پذیری کشور در سطح جهانی منجر شود. به‌علاوه، کمبود مهارت‌های لازم در منابع انسانی به‌ویژه در زمینه فناوری اطلاعات، مانع از پیشرفت و بهبود فرآیندهای مدیریتی می‌شود.

در بعد سیاسی، ناپایداری سیاسی و تضادهای بین نهادهای مختلف به‌عنوان چالش‌های جدی شناخته شدند. عدم هماهنگی در تصمیم‌گیری‌ها و فرآیندهای پیچیده بوروکراتیک می‌تواند به تأخیر در اجرای برنامه‌ها و کاهش کیفیت

[ Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-18 ]

شماره۴۴،
دوره چهاردهم،
سال چهارم،
تابستان ۱۴۰۳،
صص ۱-۲۴

حکمرانی منجر شود. همچنین، عدم شفافیت در فرآیندهای سیاسی و تصمیم‌گیری می‌تواند به کاهش اعتماد عمومی و مشارکت اجتماعی منجر شود.

نتیجه‌گیری این مقاله نشان می‌دهد که برای حل چالش‌های مدیریتی در ایران، نیاز به یک رویکرد جامع و یکپارچه وجود دارد. این رویکرد باید شامل تقویت شفافیت و پاسخگویی در سازمان‌ها، سرمایه‌گذاری در فناوری و زیرساخت‌های آموزشی، و ارتقاء مشارکت عمومی در فرآیندهای سیاسی باشد. همچنین، همکاری بین‌سازمانی و مشارکت فعال بخش خصوصی و جامعه مدنی می‌تواند به بهبود کیفیت خدمات و افزایش کارایی سازمان‌ها کمک کند.

به‌طور کلی، چالش‌های مدیریتی در ایران نه تنها به مشکلات داخلی محدود نمی‌شوند، بلکه تحت تأثیر عوامل بین‌المللی و تحریم‌ها نیز قرار دارند. بنابراین، برای دستیابی به توسعه پایدار و بهبود کیفیت زندگی مردم، لازم است که مدیران و سیاست‌گذاران با رویکردی جامع و سیستماتیک به این چالش‌ها پاسخ دهند و از ظرفیت‌های موجود به‌طور مؤثر بهره‌برداری کنند. با توجه به این نکات، می‌توان امیدوار بود که با اجرای سیاست‌ها و برنامه‌های مؤثر، کشور ایران قادر به غلبه بر چالش‌های مدیریتی و دستیابی به اهداف توسعه‌ای خود باشد.

[ Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-18 ]

شماره۴۴،
دوره چهاردهم،
سال چهارم،
تابستان ۱۴۰۳،
صص ۱-۲۴

## منابع


ابوالحسنی، زهرا و الهی، شعبان. (۱۳۸۹). نابرابری اجتماعی: چالش سیاست علم و فناوری. کنفرانس ملی مدیریت تکنولوژی ایران

احمدزاده، خالد، نصری، شعله. (۱۳۹۷). بررسی تأثیر زیرساخت‌های اقتصادی و اجتماعی بر شکاف رشد اقتصادی در استان‌های کشور .*پژوهش‌های رشد و توسعه اقتصادی*،(30)*8*، 145-166.

احمدی شادمهری، محمدطاهر، داودی، آزاده. (۱۳۹٤). "نقش مخارج دولت در تامین زیرساخت های اقتصادی – اجتماعی و کاهش فقر در ایران ."*سیاست‌های راهبردی و کلان*،(3 شماره ۱۰)، ۱-۱٦.

آقامحمدی، بهروز، صدیق، میر ابراهیم، ، شیرزادی، رضا. (۱٤۰۱). نقش توسعه سیاسی بر کارآمدی نظام جامع اداری .*پژوهشهای جغرافیای انسانی*،(2)*54*، 617-631 .

امانی، رامین، ، احمدزاده، خالد. (۱٤۰۱). بررسی تأثیر تکنولوژی، نوآوری و جهانی‌سازی بر نابرابری درآمدی .*فصلنامه تحقیقات اقتصادی*،(2)*57*، 221-257. .

پشت دار، حسین، تقوی فردود، زین العابدین، تقوی فردود، مریم، ، تقوی فردود، محمد. (۱٤۰۲). حاکمیت قانون در نظام حقوقی جمهوری اسلامی ایران .*پژوهش حقوق عمومی*،(78)*24*، 289-315 .

جابرانصاری، محمدرضا، نجف بیگی، رضا، ، الوانی، سیدمهدی. (۱۳۹۵). راهکارهای ارتقاء اعتماد عمومی به سازمان‌های دولتی .*فصلنامه علمی مطالعات قدرت نرم*،(6 شماره ۲)، ۸-۲۰.

جمالی قاسمعلی، پوراحمدی معین، ثنایی مهدی، و مرآتی ندا. (۱۳۹۵). نقش آفرینی شفافیت در پیشگیری از فساد در مدیریت منابع انسانی. در *مجموعه مقالات کنفرانس بین المللی مدیریت و اقتصاد در قرن ۲۱* (دوره ۲).

حاجی حسینی، حجت الله. (۱۳۸٤). تحقیق و بررسی پیرامون نظام توسعه فناوری ایران .*فصلنامه توسعه تکنولوژی صنعتی*،(6)*3*، 1-80.

رحمت الهی، حسین، حبیب‌نژاد، سیداحمد، ، تقی زاده، سمانه. (۱٤۰۲). نظام حقوقی حاکم بر فترت مجلس در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران .*مجلس و راهبرد*،(113)*30*، 323-353. .

زراعت کار، سمیه، رجبی فرجاد، حاجیه، ، نقاش زاده، ساقی. (۱۳۹۹). شناسایی چالش های مدیریت منابع انسانی در بخش دولتی و تأثیر آن بر بهره وری .*پژوهش‌های مدیریت منابع انسانی*،(4)*12*، 197-224.

ساکیان، مرضیه، محمودزاده، محمود، موسوی، میرحسین، ، ابری، امیر غلام . (۱٤۰۳). آثار نابرابری توزیع درآمد بر ثروت در ایران .*مجلس و راهبرد*،(117)*31*، 75-102

شیرازی، اسکندر،۱٤۰۲،بررسی تاثیر تحریم های بین المللی (شوک های اجتماعی، اقتصادی، سیاسی) بر شکل گیری ترومای سازمانی (مطالعه ای در سطح استان آذربایجان غربی

عبدالعلی پور، آرش، سید جوادین، سید رضا، ، امین، فرشته. (۱٤۰۲). توسعه مدل تاثیر سیاست های سازمانی بر هدایت کارکنان در تعیین هدف و بودجه بندی ( سازمان مورد بررسی : دانشگاه علوم و فنون دریایی خرمشهر .(*مجله علوم و فنون دریایی*،(3)*22*، 50-61. .


[ Downloaded from jnriihs.ir on 2026-11-18 ]

شماره۴۴،
دوره چهاردهم،
سال چهارم،
تابستان ۱۴۰۳،
صص ۱-۲۴

عمرانی، مهدی، بهرامی، محسن، ، شفیعی*، مسعود. (۱۳۹٤). آینده‌نگاری توسعه زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات کشور در فضای مجازی با تأکید بر روش سناریو .*چشم انداز مدیریت دولتی*،6(1)، 133-147.

فرزانه عالی زاد، فرزانه خلیلی، فرید عسکری، (۱٤۰۱). زیرساخت‌های اقتصادی و نقش آن بر توسعه اقتصادی ایران، *فصلنامه مطالعات توسعه اجتماعی ایران*، ۱۵(۱)، ۳۳-۵۲.

فقیرنژاد، فاطمه. (۱۳۹۷). بررسی تاثیر فرهنگ سازمانی بر مشارکت کارکنان با میانجیگری تعهد سازمانی. کنفرانس ملی دستاوردهای نوین جهان در تعلیم و تربیت، روانشناسی، حقوق و مطالعات فرهنگی اجتماعی. .

فیض، داود، باقرنژاد حمزه‌کلایی، محمد ابراهیم، ، ماه‌آورپور، فهیمه. (۱٤۰۱). چالش‌ها و راهکارهای به‌کارگیری فناوری نوین در بازاریابی ایران (مورد مطالعه: فناوری واقعیت افزوده .(*تحقیقات بازاریابی نوین*،12(3)، 153-176.

کلانتری، اسماعیل، منتظر، غلامعلی، ، قاضی نوری، سید سپهر. (۱٤۰۰). ارزیابی حُسن اجرای سیاست‌های راهبردی و کلانِ علم و فناوری در ایران مبتنی بر رویکرد شبکهٔ سیاستی .*سیاست‌های راهبردی و کلان*،9(36)، 712-746.

گودرزی، مهدی، رضاعلیزاده، حسین، غریبی، جلیل، ، محسنی، مصطفی. (۱۳۹۳). آسیب‌شناسی سیاست‌های علم و فناوری در ایران: تحلیلی بر برنامه‌های پنج ساله توسعه .*مدیریت توسعه فناوری*،2(3)، 137-161.

محمدی خانقاهی، محسن، کشاورز شکری، عباس، ، غفاری هشجین، زاهد. (۱٤۰۲). تحلیل لایه‌های علی نارضایتی اجتماعی در جمهوری اسلامی ایران .*پژوهش های راهبردی سیاست*،12(46)، 47-84.

موسی خانی، محمد، ثقفی، فاطمه، حسن زاده، محمد، ، صادقی، محمد ابراهیم. (۱۳۹۹). ارائه‌ی چارچوب سیاست‌گذاری فناوری‌های نوین بااستفاده از شناسایی عوامل موثر بر توسعه‌ی نظام نوآوری فناورانه با رویکرد فراترکیب .*تصمیم گیری و تحقیق در عملیات*،5(1)، 13-27.

نصیری اقدم، علی، جعفری شهرستانی، علی، غلامی، الهام، ، پیروز راهی، زینب. (۱٤۰۳). درس‌هایی از خصوصی‌سازی شرکت‌های دولتی در ایران مطالعه موردی شرکت‌های قطارهای مسافربری رجا، ایران ایرتور، کشت و صنعت هفت تپه و آلومینیوم المهدی .*مجلس و راهبرد*،31(118)، 5-45.

نمامیان، فرشید و میر، علی و معروفی، فخرالدین و مرادی، علیرضا،۱٤۰۱،طراحی مدل سرمایه اجتماعی و ارزیابی آن در حوزه بازاریابی بانک های ملی و ملت.

Abhayawansa, S., Adams, C. A., & Neesham, C. (2021). Accountability and governance in pursuit of Sustainable Development Goals: conceptualising how governments create value. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, *34*(4), 923-945.

Agu, J. C., Nkwo, F. N., & Eneiga, R. U. (2024). Governance and anti-corruption measures in Nigeria: Strategies for enhancing transparency, accountability and public trust. *International Journal of Economics and Public Policy*, *8*(1), 1-15.

Aripin, Z., Mulyani, S. R., & Haryaman, A. (2023). MARKETING STRATEGY IN PROJECT SUSTAINABILITY MANAGEMENT EFFORTS IN EXTRACTIVE INDUSTRIES: BUILDING A RECIPROCITY FRAMEWORK FOR

[ Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-18 ]

شماره۴۴،
دوره چهاردهم،
سال چهارم،
تابستان ۱۴۰۳،
صص ۱-۲۴

COMMUNITY ENGAGEMENT. *KRIEZ ACADEMY: Journal of development and community service*, *1*(1), 25-38.

Bendell, J., Miller, A., & Wortmann, K. (2011). Public policies for scaling corporate responsibility standards: Expanding collaborative governance for sustainable development. *Sustainability Accounting, Management and Policy Journal*, *2*(2), 263-293.

Biglari, S., Beiglary, S., & Arthanari, T. (2022). Achieving sustainable development goals: Fact or Fiction?. *Journal of Cleaner Production*, *332*, 130032.

Boumans, D., Sandqvist, P., & Sauer, S. (2020). *World economy: What does the road to recovery from COVID-19 look like? Expert survey on worldwide effects of the pandemic* (No. 26). EconPol Policy Report.

Bryson, J., & George, B. (2020). Strategic management in public administration. In *Oxford research encyclopedia: politics* (pp. 1-26). Oxford University Press.

Ebrahimi, P., Rajabi, M., & Aryankhesal, A. (2021). Participation of nongovernmental organizations in Iran's health-care system: challenges and suggestions for improvement. *International Journal of Health Governance*, *26*(4), 397-407.

Elgohary, E., & Abdelazyz, R. (2020). The impact of employees' resistance to change on implementing e-government systems: An empirical study in Egypt. *The Electronic Journal of Information Systems in Developing Countries*, *86*(6), e12139.

ElMassah, S., & Mohieldin, M. (2020). Digital transformation and localizing the sustainable development goals (SDGs). *Ecological Economics*, *169*, 106490.

Glyptis, L., Christofi, M., Vrontis, D., Del Giudice, M., Dimitriou, S., & Michael, P. (2020). E-Government implementation challenges in small countries: The project manager's perspective. *Technological Forecasting and social change*, *152*, 119880.

Ionescu, L., & Andronie, M. (2019, November). The future of Jobs in the digital world. In *International Conference ICESBA, Bucharest* (pp. 15-16).

Joseph, J., & Gaba, V. (2020). Organizational structure, information processing, and decision-making: A retrospective and road map for research. *Academy of Management Annals*, *14*(1), 267-302.

Kuziemski, M., & Misuraca, G. (2020). AI governance in the public sector: Three tales from the frontiers of automated decision-making in democratic settings. *Telecommunications policy*, *44*(6), 101976.

Lapuente, V., & Van de Walle, S. (2020). The effects of new public management on the quality of public services. *Governance*, *33*(3), 461-475.

Lee, J. H., & Woo, J. (2020). Green new deal policy of South Korea: Policy innovation for a sustainability transition. *Sustainability*, *12*(23), 10191.

Lent, R. W. (2018). Future of work in the digital world: Preparing for instability and opportunity. *The Career Development Quarterly*, *66*(3), 205-219.

Miščević, N. (2021). United nations development programme, human development report 2020. The next frontier human development and the anthropocene. *Croatian Journal of Philosophy*, *21*(61), 231-235.

Niati, D. R., Siregar, Z. M. E., & Prayoga, Y. (2021). The effect of training on work performance and career development: the role of motivation as intervening variable. *Budapest International Research and Critics Institute (BIRCI-Journal): Humanities and Social Sciences*, *4*(2), 2385-2393.

[ Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-18 ]

شماره۴۴،
دوره چهاردهم،
سال چهارم،
تابستان ۱۴۰۳،
صص ۱-۲۴

Novakova, L. (2020). The impact of technology development on the future of the labour market in the Slovak Republic. *Technology in Society*, *62*, 101256.

Oyewole, A. T., Adeoye, O. B., Addy, W. A., Okoye, C. C., & Ofodile, O. C. (2024). Enhancing global competitiveness of US SMES through sustainable finance: a review and future directions. *International Journal of Management & Entrepreneurship Research*, *6*(3), 634-647.

Padavic, I., Ely, R. J., & Reid, E. M. (2020). Explaining the persistence of gender inequality: The work–family narrative as a social defense against the 24/7 work culture. *Administrative Science Quarterly*, *65*(1), 61-111.

Pandey, B., Brelsford, C., & Seto, K. C. (2022). Infrastructure inequality is a characteristic of urbanization. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, *119*(15), e2119890119.

Sachs, J., Kroll, C., Lafortune, G., Fuller, G., & Woelm, F. (2022). *Sustainable development report 2022*. Cambridge University Press.

Sari, T. K., Cahaya, F. R., & Joseph, C. (2021). Coercive pressures and anti-corruption reporting: the case of ASEAN countries. *Journal of Business Ethics*, *171*, 495-511.

Strukova, E. G., Kostyukov, K. I., Lezhebokov, A. A., Svechinskaya, T. A., & Korablin, N. V. (2022). Challenges and Opportunities for Young People in the Region's Digital Economy. *Business 4.0 as a Subject of the Digital Economy*, 317-320.

Tampi, P. P., Nabella, S. D., & Sari, D. P. (2022). The influence of information technology users, employee empowerment, and work culture on employee performance at the Ministry of Law and Human Rights Regional Office of Riau Islands. *Enrichment: Journal of Management*, *12*(3), 1620-1628.

Tyagi, R., Vishwakarma, S., Rishi, M., & Rajiah, S. (2021). Reducing inequalities through education and skill development courses. In *Reduced Inequalities* (pp. 746-758). Cham: Springer International Publishing.

Zeb, A., Akbar, F., Hussain, K., Safi, A., Rabnawaz, M., & Zeb, F. (2021). The competing value framework model of organizational culture, innovation and performance. *Business process management journal*, *27*(2), 658-683.

[ Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-18 ]

فصلنامه تحقیقات جدید در علوم انسانی(دوره جدید)

شماره۴۴،
دوره چهاردهم،
سال چهارم،
تابستان ۱۴۰۳،
صص ۱-۲۴

# Challenges of Management in Iran from Organizational, Technological, and Political Perspectives

Somayeh Rahmanzadeh[32], Mahmoud Aboulghasemi[33]

**Abstract**

Management in Iran faces numerous challenges in organizational, technological, and political dimensions, which profoundly impact the efficiency and effectiveness of institutions and organizations. From an organizational perspective, inefficient management structures, lack of transparency, and administrative corruption have weakened organizational performance and reduced public trust in government institutions. These issues can create serious barriers in decision-making processes and policy implementation, ultimately leading to inefficiencies in public service delivery and sustainable development. In the technological dimension, lack of access to modern technologies and insufficient information technology infrastructure hinder the improvement of management processes and productivity in organizations. Additionally, the inability to capitalize on digital opportunities and technological innovations can reduce the country's global competitiveness. From a political standpoint, political and social instabilities, lack of active citizen participation in decision-making processes, and internal tensions can lead to public distrust and decreased social engagement. This situation not only negatively affects the quality of governance but can also contribute to the emergence of social and economic crises. This paper examines these challenges and their impacts on management in Iran, offering solutions to improve organizational, technological, and political conditions. Ultimately, it emphasizes that to achieve effective and sustainable management, managers must respond to these challenges with a comprehensive and systematic approach, strengthening inter-organizational collaborations and active community participation.

**Keywords:** Management Challenges, Organizational Factors, Technological Factors, Political Factors

[32] PhD student in Educational Management, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran
[33] Associate Professor, Department of Educational Management, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran (Corresponding Author)

[ Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-18 ]